

saadan ad hos os ifølge denne Traktat, som det har gjort i de andre Lande. Denne Traktat er af samme Art som Bernerkonventionen, den giver kun den fremmede Forfatter eller Komponist samme Ret her i Landet, som vor egen Lovgivning ellers giver vore egne Forfattere, og da nu vor Lovgivning ikke har været saaledes, at det franske Selskab har kunnet misbruge den paa samme Maade som i Svejts og Belgien, er dette ikke stet her. Pudsigt er det imidlertid, at hvis Loven faar den Stiftelse, som det ærede Medlem for Røge (Alberti) anbefalede, vil netop det franske Selskab kunne gøre alle de Ulykker, som det har gjort i Svejts og Belgien, og det vil det kunne gøre lige straks uden Tilslutning til Bernerkonventionen. Vi have fra Flertallets Side foreslaaet, at Danse, Sange eller enkelte Stykker eller Dele uddragne af større Arbejder skulle være undtagne fra den almindelige Regel, men dette Forslag har Mindretallet ikke villet tiltræde, og hvis Loven altsaa kommer ud, saaledes at danske Komponister ere sikrede imod, at deres Danse opføres uden deres Samtykke, saa ville ogsaa de franske Komponister være sikrede mod det samme her i Landet, og der vil altsaa her kunne ske affurat det samme, som vi have set ske i Svejts og Belgien. Det undrer mig, at de ærede Medlemmer have stirret sig saa blinde paa denne enkelte Traktat, Bernerkonventionen, at de fuldstændig have glemte den bestaaende Traktat med Frankrig, og derfor i Virkeligheden arbejde hen imod det, som de mene saa stærkt at betæmpe. For mig staar det saaledes, at det væsentlige ved denne Sag ingenlunde er de Fordele, som vore Forfattere kunde faa, skønt jeg selvfølgelig ogsaa lægger Vægt paa dette. For mig er heller ikke det væsentlige, at vor Forlæggervirksomhed kan bevares, skønt dette vel sagtens vil have endnu større Betydning. Hvad der for mig er det væsentligste, er — hvad jeg flere Gange har haft Besjæftighed til at udville — den Indflydelse, som Norges Tiltrædelse til Bernerkonventionen vil kunne faa paa hele Danmarks Stilling til det aandelige Liv i Norden. Jeg tror ganske vist ikke, der i den nærmeste Tid vil ske nogen stor Forandring. Jeg tror ikke, at der i de nærmeste Aaringer vil ske andet, end at maaste enkelte Forfattere forlade dansk Forlag og gaa over til norsk for paa den Maade at blive beskyttede. Men det er klart, at hvis Norge vedblivende kan byde Forfatterne en gunstigere Stilling, end Danmark kan byde dem, vil Følgen blive den, at de dygtigste Forfattere, de som have Udfigt til, at deres Værker ville kunne vinde Indgang i Udlandet, lidt efter lidt

wille søge til norsk Forlag i Stedet for til dansk. Og jo mere det bliver Tilfældet, jo farligere vil det efter min Mening være for hele Danmarks Stilling til det aandelige Liv i Norden. Hidtil have vi været de toneangivende, men det er klart, at hvis Hovedforfatterne maa lade deres Bøger udfomme i Norge, vil det blive norsk Publikum og norsk Smag, som i væsentlig Grad ville blive afgørende for hele Fællesslitteraturens Retning, og jeg for min Del tør ikke paa tage mig noget Ansvar i den Henseende, saa jeg kan ikke, naar Norge har tiltraadt Konventionen, forsvare at give min Stemme til, at Danmark holder sig uden for, idet vi derved udsætte os for den nævnte Fare, som for mig staar som meget truende.

Oscar Hansen: Ved Sagens 1ste Behandling her i Tinget fremdrog jeg forskellige Betragtninger, og en Række af disse Betragtninger skal jeg tillade mig at genoptage i Dag; de vare fremkaldte ved en Bemærkning af det ærede Medlem for Københavns Amts 6te Valgkreds (Alberti). Det ærede Medlem har jo foruden sin Evne til at gennemdrøfte en Sag saglig tillige en vis Evne til at gøre den interessant. Nu ved jeg ikke, om den Bemærkning, jeg sigter til, var saglig eller rettet mod det interessante, men den løb saaledes, at af dansk Videnskab var der ikke andet, som blev søgt i Udlandet end Professor Julius Petersens Lærebøger. Jeg tillod mig i den Anledning at gøre nogle Bemærkninger, og det er disse Bemærkninger, jeg nu kort skal komme tilbage til, bedre forberedt, end jeg var den Gang. Ærede Medlemmer, som have set den foreliggende Udvalgsbetænkning, ville deri have set en Række Navne paa æstetiske Forfattere, hvis Værker søges i Udlandet, en Fortegnelse, som naturligvis ikke paa nogen som helst Maade er fyldestgørende, hverten med Hensyn til de Navne, som ere tagne med, eller med Hensyn til Antallet af de Bøger, som ere oversatte paa fremmede Sprog. For saaledes at nævne en enkelt Forfatter, som straks vil kunne konstatere Rigtigheden af mine Ytringer, saa ser jeg, at Hr. Erik Skram og Fru Amalie Skram slet ikke ere tagne med her i denne Fortegnelse, uagtet deres Bøger ere oversatte paa en 3-4 Sprog. Men jeg skal ikke dvæle ved disse skønlitterære Forfattere. Jeg skal henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa den Fortegnelse, der staar opført under videnskabelige Værker. Naar jeg nu der ser blot paa et eneste Navn, nemlig Høffding, saa vil jeg kunne nævne maaste en halv Snæs Værker oversatte paa en Række fremmede Sprog.